

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

Synec. orat. de
stat.

modum vetusilla, Occidentalis nomine designatur. Τῆς εἰσας Ρόμης ἔῃ ἑσπερίας φυλάττοις ἰδὴ τῆς πάλαιον ἑνωρίδα.

Greg. lib. xi. Reg.
ep. 14.

V. Tamen hic dissimulandum non est, etsi jure Patriarchico in Occidente fruerentur Episcopi Romani, sese Patriarcharum nomine jactare non consuevisse, sed auctoritatem suam sola sedis apostolicæ appellatione explicuisse. Quod eruitur è laudabili quodam loco petito è S. Gregorij Magni Regeſto, scilicet è mandato quod Ioanni Defensori Hispanias adeunti dederat, ut Episcoporum Hispanorum conatum infringeret, qui Stephani Episcopi à provinciali synodo dejecti appellationem alienam à Canonibus & à more Ecclesiarum contendebant. *Contra hæc si dictum fuerit, inquit, quia nec Metropolitanum habuit, nec Patriarcham, dicendum est quia à sede apostolica, que omnium Ecclesiarum caput est, causa hæc audienda ac dirimenda fuerat; sicut & predictus Episcopus (scilicet Stephanus) petiisse dignoscitur, qui Episcopos alieni Concilij iudices habuit omnino suspectos.* Ex eo consilio profectum est quod idem Gregorius quatuor Patriarcharum tantum mentionem facit in epistola ad Brunehildem Reginam Francorum, qua eorum ignorantiam percellit qui à Decretis Synodi Chalcedonenſis discedebant: *Sed ita illos erroris labes imbibit, ut ignorantia sua credentes, universam Ecclesiam, atque omnes quatuor Patriarchas, non ratione, sed malitiosa mente tantummodo refugiant.* Nempe quia sedis apostolicæ principatus eximium aliquid jus, non solum in Occidentis provincias, quæ jure Patriarchico solius Episcopi Romani sollicitudini patuerunt, sed etiam in ceteras Orientis Ecclesias, quæ illi ut supremo Capiti per Patriarchas suos connectebantur, obtinebat. Noluit ergo Patriarcha audire Gregorius; sed etiam non alienum à se duxit, jure Patriarchico uti per Occidentis provincias. Quem morem secutus est Innocentius III. qui quatuor Patriarchas

Greg. l. 7. ep. 5. &
l. 2. ep. 37.

C. Grave de prab.
& dign. c. Ant.
que de privil. Ex
travag. sancta Ro.
mana. de Eleſt. in
commun.
Ad. 18. sextæ Syn.
Theodorus Stud.
apud Baron. ann.
859. p. 55.
Balsamo de Patr.
privileg. de archi.
episc. quæritur
ut quæritur. Idem.
ἐκδοθῆναι τοῖς πέντε πα
τριάρχαις ἑσπερίας. Inde Theodorus Studita
ecclesiasticum corpus *πεντακεφάλου* vocat;
Quinque Patriarchis ad unius capitis formam redactis, ut explicuit Balsamo: quem admodum Gregorius B. Petri sedem, *unius in Tribus locis* esse scripsit. Octava etiam

Synodus Quinarium sedium Patriarchalium numerum agnovit, & Nicolaus I. in Responſis ad Bulgaros Romanam Ecclesiam inter Patriarchales recensuit; licet ceteris dignitate & auctoritate præcellat.

Nic. ad Const. Bulg. c. 11.

ADDITIO.

STEPHANI BALUZII.

ADDERE verò visum est insignem locum ex libro secundo Anselmi Episcopi Lucensis adversus Guibertum: in quo Nicolaum secundum Papam redarguens ob mutata Patrum decreta, auctoritati ejus opponit decreta sanctorum quinque Patriarcharum, in quibus Romanum primo loco ponit. *Sed ut tandem, inquit, invincibili gladio feriamus, præfatus Nicolaus, unum scilicet Patriarcham, cum quolibet Episcoporum Concilio non potuit abrumperè, imò nec mutare, non obviantia fidei præfata decreta sanctorum quinque Patriarcharum, scilicet Romani, Alexandrini, Antiocheni, Hierosolymitani, Constantinopolitani.* Sequenti dein ætati visum est servandam esse Romano Pontifici suam prærogativam etiam inter loquendum & scribendum, adeoque Romanum Pontificem non esse communerandum cum ceteris quatuor Patriarchis, cum eorum caput supremum esset. Itaque Innocentius III. Romanum Pontificem in scribendo distinguit à Patriarchis. In historia verò Concilij quod apud Lugdunum habuit Innocentius hujus nominis quartus, cum Aquileiensi Patriarchæ datus esset locus post Antiochenum, Constantinopolitanum & Antiochenum, qui aderant, graviter & iniquo animo id tulere, ac sedem ejus everterunt, dicentes illum non esse de quatuor Patriarchis. Ita enim legitur in historia illa, prout edita est in tomis Conciliorum. Sed in veteri codice manuscripto Bibliothecæ Regiæ, in quo eadem historia extat, numerus Patriarcharum non exprimitur, atque tantum auctor alios Patriarchas dixisse Aquileiensem sedere non debere juxta eos, cum non esset de Patriarchis, id est, cum non esset Patriarcha. Sanè hanc ultimam lectionem adjuvat quod legitur apud Vdascalum in Narratione de controversiis inter Hermannum Episcopum Augustanum & Eginonem Abbatem sancti Vdalrici, ubi ista habentur in capite xv i. *Ab Episcopo Aquileiensi, qui abusive Patriarcha vocatur, sub pallio Viviberti Hæresiarcha, præmissis duobus juramentis ordinatur.*

CAPVT VI.

Synopsis.

- I. Agitur de comparatione Alexandrini Episcopi cum Romano. Jus Patriarchatus frequentius exercebatur in Diocesi Urbicaria, & in Italica, quam in ceteris Occidentis provinciis.
- II. Synodorum indictio, Episcoporum ordinatio, & judicium de majoribus causis, sunt partes juris Patriarchici. Concilium Romanum ex Episcopis Italia; ut patet ex Julio, epistola Orientalium, & Synodica Concilij Sardicenis, que explicatur, & ex Liberio.

nos ex eorum synodo quotannis Romam fraterno sociandos Concilio indissimulanter occurrere debere. Hinc profectum ut in Synodo Romana sub Symmacho, quam Rex Theodoricus ex omnibus Italiae provinciis coegerat, rectè observatum fuerit, hanc synodum ab ipso Papa convocari debuisse: cujus voluntatem intercessisse scripto docuit Theodoricus.

IV. Vnus tantum superest, quem eximere oportet à lectoris animo, scrupulus, unde ortum habuerit hæc Synodus Romana Italiae finibus circumscripta. Possem veteri consuetudine me tueri; quæ sanè huic institutioni, ut & ceteris ecclesiasticæ disciplinæ articulis, incrementum dedit. Sed fortasse non ineptè hujus conventus originem inde repetere possumus, quòd ad profigendam Pauli Samosatensis hæresim ab Aureliano Imperatore constitutum fuit ut Italiae Episcopi Romam de hac quæstione tractaturi se conferrent. Etsi enim evocandorum Episcoporum jus Romanæ sedi concedamus, nemo tamen inficiabitur quin cœtus frequens Romæ haberi vix posset sub paganorum Principum imperio, nisi cogendi Concilij gratiam Imperatores facerent. Quod cum ab Aureliano imperatum occasione unius causæ fuisset, præjudicio suo synodum ex Romana & Italica permixtam constituit, ante Nicæni Concilij tempora. Cum enim Paulus Samosatensis Antiochiæ Episcopus, duplici synodo Antiochena damnatus, domo episcopali abscedere nolleret, Aurelianus interpellatus hac de re præcepit ut domus Ecclesiæ illis tribueretur quibus Christiani Italiae & Urbis Romæ Episcopi per literas tribuendam præscribebant, teste Eusebio. Sanè ante hoc tempus (quod incidit in annum CCXCII.) Italiae Episcopi seorsim à Romanis conveniebant; ut factum est cum damnatus est Novatianus anno CCLV. à synodis Romana, Italica, & Africana; quamvis deinde ab iis Relatio missa fuerit ad Cornelium Romanum Episcopum, qui hac de re suis literis monuit Fabium Antiochenum. Sanè si extaret integra Cornelij epistola, cujus nobiliora fragmenta protulit Eusebius, fines utrique synodo Romanæ & Italicæ, quos tunc temporis obtinebant, sine ullis ambagibus assignaremus. In extrema enim epistola (ut testatur Eusebius) Episcopos, qui Romam profecti, Novatiani dementiam condemnabant, & Ecclesias, quibus singuli præerant, Cornelius recenserebat. At tamen nemo est qui sibi persuadere non possit Romanam synodum iis Episcopis constituisse qui non solum sub metropoli

degebant, sed etiam ceteris quibusdam, qui per Campaniæ oras, Brutios, & Apuliam erant constituti, Italiam verò ex iis conflaram Episcopis qui provincias Italiae Transpadanas incolerent. Sanè ad Italiam synodum è pluribus provinciis conveniant Episcopi; ut ipsa docet nominis significatio, quod uni Italiae provinciæ tribui non solet. Cum autem urbis alicujus celebritas tot Episcopos variarum provinciarum in unam synodum Italiam coegerit, par est etiam credere Romanæ civitatis dignitatem, imò & ipsius Pontificis, non adeo neglectam, quin è pluribus etiam Italiae provinciis synodo Romanæ frequentes adessent Episcopi. Et ut apertius promam quod sentio, planè mihi persuadeo ipsius Cornelij tempore, in ecclesiasticæ disciplinæ ordine, duas veluti Dioceses apud Italiam constitutas fuisse, è quibus Italica & Romana synodus constarent: quæ liquidius patuerunt, cum Italia lege Constantini duobus Vicariis Præfecti prætorio est assignata, quorum alteri sedes esset Mediolani, alteri verò Romæ.

CAPVT VII.

Synopsis.

I. Ordinatio Episcoporum pertinet ad Patriarchas. Restricta ad Metropolitanos in Patriarchatus Constantinopolitani institutione. Antiquis Patriarchis omnium Episcoporum ordinatio competeat; ut Antiocheno, ex Innocentio.

II. Et Alexandrino in solida Diocesi Aegyptiaca. Quod Metropolitanorum iura non omnino tollebat, ex Concilio Nicæno, & Syneso.

III. Idem jus competeat Romano in provincia Urbicaria. Antiqua regula, qui pertinent ad synodum, pertinent ad consecrationem, probatur ex Novella Iustiniani, que emendatur. Dubitatur de Italica Diocesis Episcopis, & de ipsis Metropolitanis Mediolanensibus & Aquileiensibus.

IV. Urbicaria autem Diocesis Episcopos ordinatos ab Episcopo Romæ docetur è Celestino. Metropolitanis in Urbicaria Diocesi.

V. Eorum iura servata in ordinationibus Episcoporum, ad exemplum Alexandrini Episcopi; & Thessalonicensis, qui erat Vicarius Romani in Illyrico.

VI. Brevis & nova interpretatio canonis sexti Nicæni, ex Rufino. Idem jus Alexandrino in Aegyptiaca Diocesi competit, quod Romano in Urbicaria. In ceteris non componuntur invicem. Novatorum argutia refellitur nova responsione.

VII. Patriarchicum jus Romani Pontificis in reliquis provinciis Occidentis verabatur præcipue in majoribus causis. Concilia Dioceseon Occidentalium conjuncta cum Romano per Relationes & Legatos.

VIII. Gallicanam Ecclesiam jus illud Patriarchicum semper amplexam esse docetur aliquot testimoniis selectis. Quod obtinuit in prima, secunda, & tertia Regum Dynastia.

Euseb. lib. 7.
Hist. c. 24. Quod
vixit in iura
episcoporum
et in 21. 22. 23.
24. 25. 26. 27.
28. 29. 30. 31.
32. 33. 34. 35.
36. 37. 38. 39.
40. 41. 42. 43.
44. 45. 46. 47.
48. 49. 50. 51.
52. 53. 54. 55.
56. 57. 58. 59.
60. 61. 62. 63.
64. 65. 66. 67.
68. 69. 70. 71.
72. 73. 74. 75.
76. 77. 78. 79.
80. 81. 82. 83.
84. 85. 86. 87.
88. 89. 90. 91.
92. 93. 94. 95.
96. 97. 98. 99.
100. 101. 102. 103.
104. 105. 106. 107.
108. 109. 110. 111.
112. 113. 114. 115.
116. 117. 118. 119.
120. 121. 122. 123.
124. 125. 126. 127.
128. 129. 130. 131.
132. 133. 134. 135.
136. 137. 138. 139.
140. 141. 142. 143.
144. 145. 146. 147.
148. 149. 150. 151.
152. 153. 154. 155.
156. 157. 158. 159.
160. 161. 162. 163.
164. 165. 166. 167.
168. 169. 170. 171.
172. 173. 174. 175.
176. 177. 178. 179.
180. 181. 182. 183.
184. 185. 186. 187.
188. 189. 190. 191.
192. 193. 194. 195.
196. 197. 198. 199.
200. 201. 202. 203.
204. 205. 206. 207.
208. 209. 210. 211.
212. 213. 214. 215.
216. 217. 218. 219.
220. 221. 222. 223.
224. 225. 226. 227.
228. 229. 230. 231.
232. 233. 234. 235.
236. 237. 238. 239.
240. 241. 242. 243.
244. 245. 246. 247.
248. 249. 250. 251.
252. 253. 254. 255.
256. 257. 258. 259.
260. 261. 262. 263.
264. 265. 266. 267.
268. 269. 270. 271.
272. 273. 274. 275.
276. 277. 278. 279.
280. 281. 282. 283.
284. 285. 286. 287.
288. 289. 290. 291.
292. 293. 294. 295.
296. 297. 298. 299.
300. 301. 302. 303.
304. 305. 306. 307.
308. 309. 310. 311.
312. 313. 314. 315.
316. 317. 318. 319.
320. 321. 322. 323.
324. 325. 326. 327.
328. 329. 330. 331.
332. 333. 334. 335.
336. 337. 338. 339.
340. 341. 342. 343.
344. 345. 346. 347.
348. 349. 350. 351.
352. 353. 354. 355.
356. 357. 358. 359.
360. 361. 362. 363.
364. 365. 366. 367.
368. 369. 370. 371.
372. 373. 374. 375.
376. 377. 378. 379.
380. 381. 382. 383.
384. 385. 386. 387.
388. 389. 390. 391.
392. 393. 394. 395.
396. 397. 398. 399.
400. 401. 402. 403.
404. 405. 406. 407.
408. 409. 410. 411.
412. 413. 414. 415.
416. 417. 418. 419.
420. 421. 422. 423.
424. 425. 426. 427.
428. 429. 430. 431.
432. 433. 434. 435.
436. 437. 438. 439.
440. 441. 442. 443.
444. 445. 446. 447.
448. 449. 450. 451.
452. 453. 454. 455.
456. 457. 458. 459.
460. 461. 462. 463.
464. 465. 466. 467.
468. 469. 470. 471.
472. 473. 474. 475.
476. 477. 478. 479.
480. 481. 482. 483.
484. 485. 486. 487.
488. 489. 490. 491.
492. 493. 494. 495.
496. 497. 498. 499.
500. 501. 502. 503.
504. 505. 506. 507.
508. 509. 510. 511.
512. 513. 514. 515.
516. 517. 518. 519.
520. 521. 522. 523.
524. 525. 526. 527.
528. 529. 530. 531.
532. 533. 534. 535.
536. 537. 538. 539.
540. 541. 542. 543.
544. 545. 546. 547.
548. 549. 550. 551.
552. 553. 554. 555.
556. 557. 558. 559.
560. 561. 562. 563.
564. 565. 566. 567.
568. 569. 570. 571.
572. 573. 574. 575.
576. 577. 578. 579.
580. 581. 582. 583.
584. 585. 586. 587.
588. 589. 590. 591.
592. 593. 594. 595.
596. 597. 598. 599.
600. 601. 602. 603.
604. 605. 606. 607.
608. 609. 610. 611.
612. 613. 614. 615.
616. 617. 618. 619.
620. 621. 622. 623.
624. 625. 626. 627.
628. 629. 630. 631.
632. 633. 634. 635.
636. 637. 638. 639.
640. 641. 642. 643.
644. 645. 646. 647.
648. 649. 650. 651.
652. 653. 654. 655.
656. 657. 658. 659.
660. 661. 662. 663.
664. 665. 666. 667.
668. 669. 670. 671.
672. 673. 674. 675.
676. 677. 678. 679.
680. 681. 682. 683.
684. 685. 686. 687.
688. 689. 690. 691.
692. 693. 694. 695.
696. 697. 698. 699.
700. 701. 702. 703.
704. 705. 706. 707.
708. 709. 710. 711.
712. 713. 714. 715.
716. 717. 718. 719.
720. 721. 722. 723.
724. 725. 726. 727.
728. 729. 730. 731.
732. 733. 734. 735.
736. 737. 738. 739.
740. 741. 742. 743.
744. 745. 746. 747.
748. 749. 750. 751.
752. 753. 754. 755.
756. 757. 758. 759.
760. 761. 762. 763.
764. 765. 766. 767.
768. 769. 770. 771.
772. 773. 774. 775.
776. 777. 778. 779.
780. 781. 782. 783.
784. 785. 786. 787.
788. 789. 790. 791.
792. 793. 794. 795.
796. 797. 798. 799.
800. 801. 802. 803.
804. 805. 806. 807.
808. 809. 810. 811.
812. 813. 814. 815.
816. 817. 818. 819.
820. 821. 822. 823.
824. 825. 826. 827.
828. 829. 830. 831.
832. 833. 834. 835.
836. 837. 838. 839.
840. 841. 842. 843.
844. 845. 846. 847.
848. 849. 850. 851.
852. 853. 854. 855.
856. 857. 858. 859.
860. 861. 862. 863.
864. 865. 866. 867.
868. 869. 870. 871.
872. 873. 874. 875.
876. 877. 878. 879.
880. 881. 882. 883.
884. 885. 886. 887.
888. 889. 890. 891.
892. 893. 894. 895.
896. 897. 898. 899.
900. 901. 902. 903.
904. 905. 906. 907.
908. 909. 910. 911.
912. 913. 914. 915.
916. 917. 918. 919.
920. 921. 922. 923.
924. 925. 926. 927.
928. 929. 930. 931.
932. 933. 934. 935.
936. 937. 938. 939.
940. 941. 942. 943.
944. 945. 946. 947.
948. 949. 950. 951.
952. 953. 954. 955.
956. 957. 958. 959.
960. 961. 962. 963.
964. 965. 966. 967.
968. 969. 970. 971.
972. 973. 974. 975.
976. 977. 978. 979.
980. 981. 982. 983.
984. 985. 986. 987.
988. 989. 990. 991.
992. 993. 994. 995.
996. 997. 998. 999.
1000.